

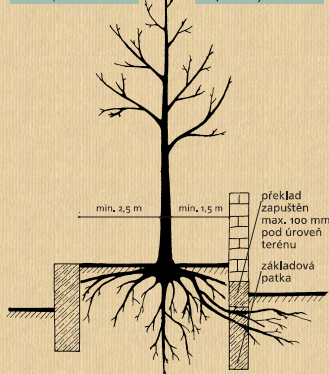
Zásady ochrany stromů na staveništi

4 Ochrana kořenového prostoru při snížení úrovně terénu a zrizování základů stavebních objektů

Srdčitý a kulový kořenový systém

méně příznivé řešení

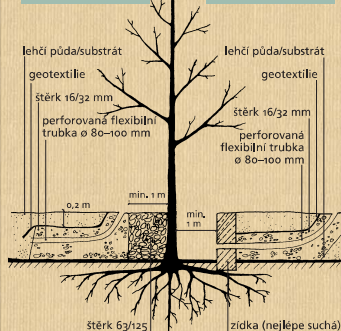
příznivější řešení

5 Ochrana kořenového prostoru při zvýšení úrovně terénu

varianta A

varianta B

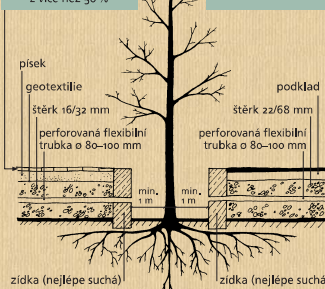

Uvedená opatření musí chránit celý prostor vymezený okapovou linií koruny, zvětšenou o 1,5 m, u sloupovitých forem až o 5 m dle taxonu a stáří stromu.

6 Ochrana kořenového prostoru při zvýšení úrovně terénu a jeho překrytí stavebními konstrukcemi

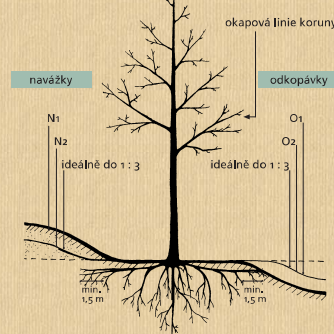
kryt propustný pro vodu a vzduch z více než 50 %

kryt nepropustný pro vodu a vzduch

Zejména u krytů nepropustných jsou zapotřebí dodatečná technická opatření, jako provzdušňovací a zavlažovací prvky: stromové rošty, rošty na patkách, kořenové mosty apod. Nepropustné kryty nemají zakrývat více než 30 % propustné kryty více než 50 % kořenové zóny dospělých stromů. Při výměně stávajících krytů mají být minimálně dosaženy tyto hodnoty.

7 Ochrana při návězkách a odkapávkách v kořenovém prostoru

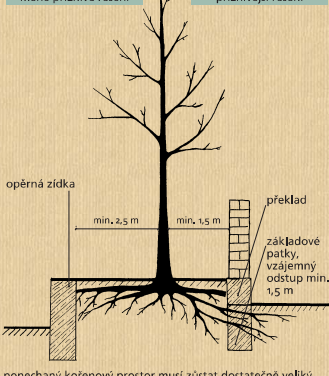
Varianta 1: Je-li odkapávka (O₁) nebo navázka (N₁) zasažena kořenová zóna do 30 % plochy, mohou zasáhnout úpravy (terénu) až k okapové linii. Varianta 2: Je-li zasažena kořenová zóna nad 30 % plochy, může být provedena odkapávka (O₂) nebo navázka (N₂) maximálně k hranici chráněného kořenového prostoru.

3 Ochrana kořenového prostoru při snížení úrovně terénu a zrizování základů stavebních objektů

Ploché kořenový systém

méně příznivé řešení

příznivější řešení

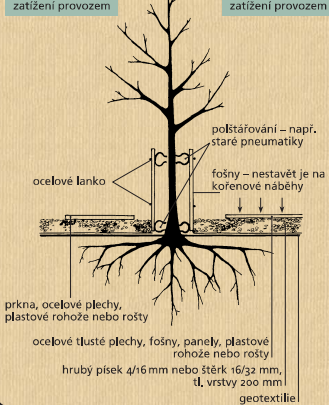

ponechaný kořenový prostor musí zůstat dostatečně velký

2 Ochrana při přejíždění v kořenovém prostoru

nízké a občasné zatížení provozem

vysoké a pravidelné zatížení provozem

Správně provedeno zvýšení terénu v kořenové zóně (situace po 30 letech)

Životní prostor stromu

Sestává z významové rovnocenné:

- části nadzemní, zaujímané kmenem a korunou,
- části podzemní představující kořenový prostor, která není pravidelná. Přibližný průměr kořenového prostoru je obvykle nejméně dvojnásobkem šířky koruny a podstatná část kořenů, zajišťujících vodu a minerální látky, nezasahuje zpravidla hlouběji než do 0,5 m. Chráněný kořenový prostor (dále jen kořenový prostor) je vymezen okapovou linií a zvětšen po celém obvodu o 1,5 m, u sloupovitých forem až o 5 m – dle taxonu a stáří stromu.

Negativní faktory staveniště poškozující stromy

K nejvýznamnějším patří:

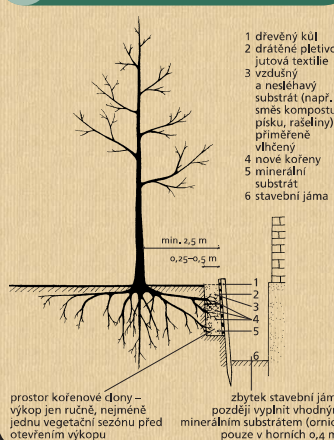
- zhutnění půdy v kořenovém prostoru – jízda stavebních strojů a dopravních prostředků, přecházení, nasazení zhutňovacích zařízení (vále atd.), instalace stabilních strojů (míchačky betonu apod.), postavení kabin, WC a jiných dočasných staveb, skladování stavebního materiálu,
- snížení úrovně terénu v kořenovém prostoru (odkopávky),
- zvýšení úrovně terénu nad kořenovým prostorem (navázky),
- stavební jámy, rýhy a jiné hloubené výkopy (např. pro vedení sítí technického vybavení),
- snížení hladiny podzemní vody,
- deponie půdy, písku apod.,

- skladování látek škodlivých pro rostliny a půdu (rozpuštěná, minerální oleje, pohonné hmoty, kyseliny, louhy, soli, barvy, cement, vápno atd.),
- uzavření půdního povrchu stavebními konstrukcemi (nepropustnými pro vodu a vzduch),
- mechanické poškození nadzemní části stromů – stavební stroje a dopravní prostředky, upevňování drátů, lan a řetězů, zatlučení hřebíků a skob,
- tepelné poškození nadzemní části – spalování odpadů, vytápění zařízení staveniště,
- náhle uvolnění stromů z porostního zápoje, jehož důsledkem může být fyziologický šok (prořezávání až prosychání koruny), korní spála (odumírání, pukání až odlupování kůry) nebo mechanické poškození větrem, sněhem a námrazou.

Nejdůležitější normy

- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších změn a doplnění,
- vyhláška č. 395/1992 Sb., prováděcí vyhláška k zákonu č. 114/1992 Sb.,
- zákon č. 20/1987 Sb., o památkové péči, ve znění pozdějších změn a doplnění,
- zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších změn a doplnění,
- ČSN 83 9011 Práce s půdou,
- ČSN 83 9061 Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích,
- ČSN 73 3050 Zemní práce (včetně doplňků),
- ČSN 73 6005 Prostorové uspořádání sítí technického vybavení.

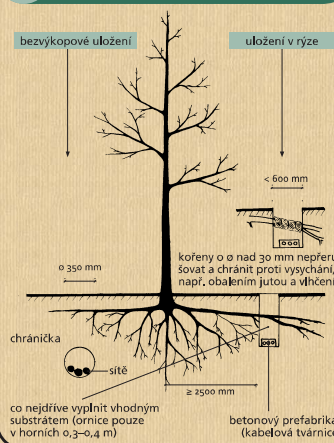
8 Ochrana při širokých výkopech a rozsáhlých odkopech v chráněném kořenovém prostoru

prostor kořenové zóny – výkop jen ručně, nejmenší jednu vegetační sezónu před otevřením výkopu

zbytek stavební jámy později vyplnit vhodným minerálním substrátem (ornice pouze v horních 0,4 m)

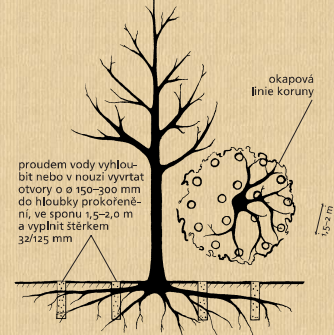
9 Opatření při pokládání sítí technického vybavení v kořenovém prostoru

co nejříve vyplnit vhodným substrátem (ornice pouze v horních 0,3–0,4 m)

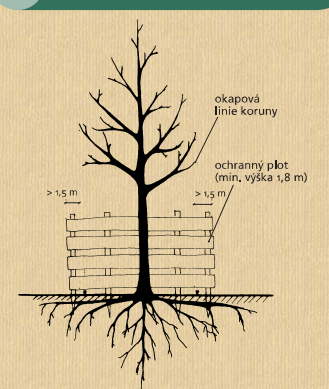
betonový prefabrikát (kabelová tvárnice)

10 Opatření při dočasném poklesu hladiny podzemní vody

Při poklesu hladiny podzemní vody během vegetace přiměřeně zavlažovat (1–2x týdně).

1 Ochrana kořenového prostoru oplocením

Ochranný plot (v půdorysu optimálně osmiúhelník) musí chránit minimálně celý prostor vymezený okapovou linií koruny, zvětšenou o 1,5 m, u sloupovitých forem až o 5 m – dle taxonu a stáří stromu

SKANSKA

generální partner plakátu

Společnost pro zahradní a krajinnou tvorbu, občanské sdružení, Sekce péče o dřeviny

Námět a zpracování: František Smykal, Miloš Pejchal, Josef Grábner

Kresby: Běla Šestáková

Fotografie: Josef Grábner

Design: Jitka Kraljová

Tisk: SV, s.r.o., Praha

Plakát i jeho části jsou volně šiřitelné za podmínky uvedení vydavatele.